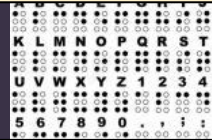
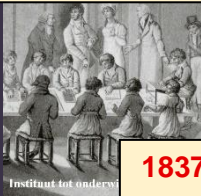

CANON

speciaal & passend onderwijs

1790 Instituut tot onderwijzing van Doven en Stommen

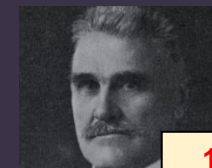

1837 Braille in Nederland

1855 De idiotenschool van Van Koetsveld

1901 Leerplichtwet

1896 De bijklasse van Meester Köhler

1919 Binet-Herderschêe-IQ-test

1908 Emancipatie slechthorenden

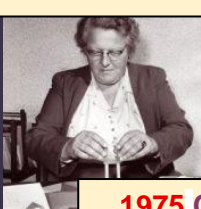

1915 Psychopatenschool

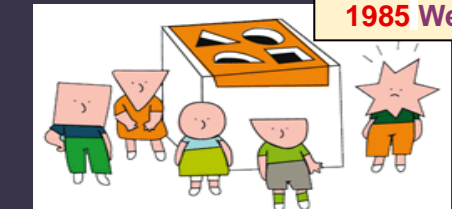

1949 Verregaande differentiatie

1943 Wilhelmina J. Bladergroen

1975 Contourennota

1985 Wederopstanding gebarentaal

1992 Weer Samen Naar School

2003 Het rugzakje

2014 Passend onderwijs

CANON

speciaal & passend onderwijs

Het klinkt heel vanzelfsprekend: kinderen die niet precies in de voorgevormde onderwijsvakjes passen hebben recht op een eigen vakje. Vandaag de dag noemen we dat inclusief en passend onderwijs. In de dagelijkse onderwijspraktijk blijkt dat echter bepaald niet eenvoudig. Moeten we ons uiterste best doen om hen op school te ondersteunen of zijn ze toch beter of in het speciaal onderwijs? Die ingewikkelde afweging loopt als een rode draad door de geschiedenis van het speciaal onderwijs.

Het grootste deel van de 20^e eeuw werd overigens door pedagogen apart onderwijs voor moeilijk lerende of anderszins problematische kinderen als de beste oplossing gezien. Pas in de jaren zestig/zeventig wint de gedachte veld dat deze afzonderlijkheid ook een keerzijde heeft. Het buitengewoon onderwijs zet kinderen apart, geeft ze een stempel en sluit ze af van het normale leven. Het onderwijs moet mensen niet uitsluiten, zo luidt de nieuwe overtuiging, maar juist insluiten. Daarom spreken we sindsdien ook niet meer over het denigrerende 'buitengewoon' onderwijs, maar over het minder beladen 'speciaal' onderwijs. Ieder kind – hoogbegaafd of oliedom, ingewikkeld of spontaan, moeilijk of makkelijk - heeft recht op zo gewoon mogelijk onderwijs.

Maar inclusie van bijzondere kinderen in volle klassen blijkt een ingewikkelde opgave. Wat voor extra aandacht mag je van een leerkracht verwachten als de klas gevuld is met dertig

stuiterballen en drie zorgleerlingen? Wanneer is een kind beter af in het speciaal onderwijs en hoe bepaal je dat? En wie beslist daarover? Het streven naar inclusiever onderwijs stuit op een oneindige reeks kleine en lastige beslissingen. Veel van de argumenten die voor of tegen het speciaal of passend onderwijs worden gebruikt, zijn in het verleden ook gebruikt, vaak om precies het tegenovergestelde te beweren.

Kennis van de geschiedenis ontbreekt vaak in de discussies over de toekomst van het speciaal onderwijs, waardoor nogal eens gemakzuchtige beweringen worden gedaan. Het feit dat de geschiedenis niet op een toegankelijke wijze beschikbaar was, is daar zeker debet aan. In deze lacune wil deze **Canon speciaal & passend onderwijs**, met aparte aandacht voor de geschiedenis van het onderwijs aan blinden en slechtzienden en het onderwijs aan doven en slechthorenden, voorzien. De Canon laat niet alleen zien dat de keuzes waar leerkrachten en onderwijsorganisaties nu voor staan niet louter veroorzaakt worden door een falend Haags onderwijsbeleid of een gebrek aan financiële middelen, maar vooral iets zeggen over de moeilijkheidsgraad om voor ieder kind dat onderwijs te bieden dat zijn of haar mogelijkheden en talenten optimaal tegemoet treedt. Dat vereist vakmanschap, geduld, kennis, samenwerking en passie - zoveel maakt deze Canon duidelijk. De **Canon speciaal & passend onderwijs** wil aan de hand van dertig vensters de geschiedenis als inspiratiebron laten functioneren voor het actuele debat over het speciaal en passend onderwijs.

www.canonspeciaalonderwijs.nl

Deze organisaties maakten deze Canon mogelijk.